

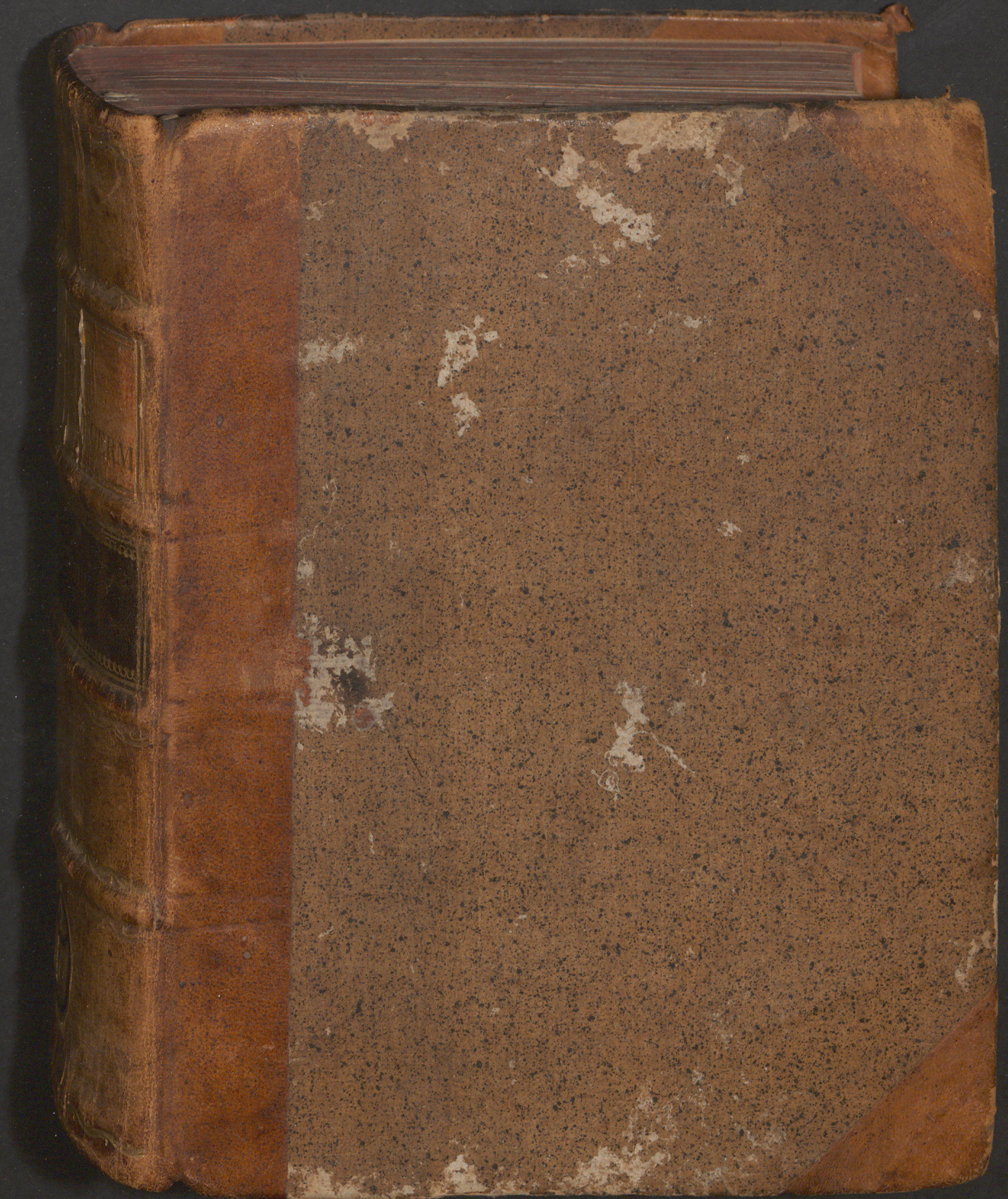
Andreas Westphal

**De Dubiis Mortis Signis Disserit Et Sacra Paschalia : Academiae Gryphicae
Civibus**

Gryphiswaldiae: Litteris A. F. Röse, [1774]

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1866641670>

Druck Freier Zugang

N. K. — 2 (81)

1. Heimbürg de usu fructu materno in bonis adventitiis liberorum
secundum ius Saxonicum tractato.
2. Helfeld de convenientia quorundam juris statutarii Lubecensis capituli
cum legibus Westphalorum et specialim Salsatensium.
3. Becker de privilegiis de non evocando civitatum municipalium
eorumque indole in huius fori delicti.
4. Becker de iure de non evocando.
5. Pohl de origine atque fatis praescriptionis longissimi temporis
usque ad Iustinianum.
6. Koerner quanti intersit doctorum juris prudentiam naturalem
ab universali vivendi norma distinguere.
7. Strauss de iuramentis.
8. Moeller de bulla cruciata vulgo die Creasballe.
9. Hemminga de eo quod iustum est circa parochiani ruralem va-
cantem in Pomerania et Rugia.
10. Westphal de dubiis mortis signis.
11. Böhmner de iure sacro et profano circa infideles.
12. Reber de causis in quibus ex actore sit reus et vice versa.
13. Mager de exarchis.
14. Gribner de hypothecis tacitis constitutione regia sublati.
15. Schoepf de eo quod iustum est circa lucum pecorum.
16. Hornius observationes circa iura elemosynarum, et aliarum col-
lectorum ecclesiasticarum templorum, et betularum pentecosta-
cium.
17. Strichurae in Pötschii Tr: vom Vuff der Einflüßten.
18. Zingfur von Pötschwigkil der fflurmannen ihm fflurmannen zu folgen.
19. Hack de torтура ex foris christianorum non praescribenda.
20. Vitriarius de tribus vitiis equorum capitalibus Saxonis.
21. Haefstner de iure connagii non Vuff der Jüngfurßast.
22. Weinlen de triplici remedio salutari calumniosis ac temerariis litibus
praeserventibus peculiariter praescripto in recentioribus ordinationibus
procuratoribus palatino - Solisbacensibus
23. Mylius de poenis militum famosior.
24. Pechenber, de Anst: Saxonica 38. P. 3. de iure talionis in detractum
25. Koenig de foro concursus militis obierati.
26. Strecker de fideicommissis sub clausula: quicquid post mortem super
fuerit relicto.

27. Strecker de nullitate alienationis hereditatis absentis ante
tempus legitimum a curatore factae.
28. Strecker per principis extra territorium.

10.

DE
DUBIIS MORTIS SIGNIS
DISSERIT

ET
SACRA PASCHALIA
ACADEMIÆ GRYPHICÆ CIVIBUS

INDICIT
RECTOR
ANDREAS WESTPHAL

SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS SUECIÆ ARCHIATER
MEDICINÆ DOCTOR ET PROFESSOR REGIUS ORDINARIUS
FACULTATIS MEDICÆ SENIOR ET H. A. DECANUS ACADEMIÆ
CÆSARÆ NAT. CURIOS. ET ELECT. MOGUNTINÆ
SCIENT. UTILIUM SODALIS
H. T. COMES PALATINUS CÆSAREUS.

GRYPHISWALDIAE
LITTERIS A. F. RÖSE
REG. ACAD. TYPOGR.

10.

DUBNIS MORTIS SIGNIS

DISSERT.

ET

SACRA PASCHALLA

ACADEMIE GRYPHICE CIVIBUS

INDICIT

LECTOR

ANDREAS WESTPHAL

SENIOR REGII MAJESTATIS MEDICUS
ACADEMIE GRYPHICE CIVIBUS
ORDINARIUS MEDICAE FACULTATIS
ORDINARIUS NAT. CURIAE ET ELECT. HANNOVER.
SCIENT. HUM. SOCIET.
H. T. COMES LITHOGRAPH. OPERARIUS

GRYPHICAE

LITTERIS A. F. ROSE

REG. ACAD. TYPOG.

§. I.

Vigent in corpore humano, pariter ac florent, actiones, quæ nomine Vitalium insigniuntur condecoranturque, siquidem earundem ope, uita hominis sustentatur, tuetur, conseruaturque, hæcque sine iisdem, etiam ne quidem ad breue temporis interuallum, protrahi haud potest. Hinc rerum naturalium scrutatores, amica quadam animorum consensione, in eo conspirant, quod, positis actionibus uitalibus, uita ponatur, iisdem uero sublatis, eadem auferatur,

§. II.

Cordi uero, pulmonibus & cerebro, quamuis illustre hoc ac magnificum, uitæ humanæ protrahendæ ac sustentandæ munus, a

Summo omnium rerum conditore, fuerit demandatum atque concessum, nihilo tamen minus cor, actione sua in obeundo munere hocce, pulmones & cerebrum uincit ac superat. Certum equidem est exploratumque, cor agere ui musculosa, adeoque influxum liquidi neruosi, in cerebro & cerebello secreti, per neruos, & sanguinis arteriosi, per arterias coronarias, in suam substantiam, postulare atque efflagitare. Veritate tuetur, respirationem & pulmonum motum esse necessarium, quo sanguis, qui e cauitate cordis anteriori, ad eodem fuit delatus, iter suum ad cauitatem cordis posteriorem, dirigat atque absoluat, ex hac, contractione sua, in arteriam magnam, & huius ope, ut et auxiliatrices manus præbente, cordis perdurante impulsu, ad omnes corporis plagas & regiones propellendus.

§. III.

Verum cerebrum & cerebellum, nullum largiri possunt liquidum neruosum, nisi sanguinem ab arteriis carotidibus & uertebrali-
bus, prius acceperint. Quando enim, prouti experimento DREIN-
COURTII constat, ex quatuor arteriis, quæ sanguinem cerebro & cerebello adferunt, una ligatur, labefactatur animal, quando secunda, jam flertit, si tertia apoplecticum fit, & si quarta etiam continuo moritur. Arteriæ uero commemoratæ, sanguinem suum habent a corde sinistro. Et ad pulmones nullus sanguis, nisi e corde dextro, interueniente arteria pulmonali deuenire potest. Sanguinis uero arteriosi, per arterias coronarias in substantiam cordis deriuandi, fons & origo, est ille, qui e corde sinistro ingreditur arteriam magnam. Hinc a corde, omnis spirituum animalium secretio, & pulmonum motus, siue respiratio, si ab aeris externi in arteriam asperam ingressu recesseris

cefferis, est petenda ac deriuanda. Quare etiam e sententia immortalis memoriz BOERHAAVI, uita est cordis, quædam affectio, systole nempe & diastole.

§. IV.

Sicuti adeo, omne uitæ humanæ præsidium atque fulcrum, cordis motui systaltico & diastaltico, ut & adstruente HALLERO (a), ejusdem irritabili naturæ, est attribuendum ac uindicandum, ita & sublatum commemoratum cordis motum, & deperditam destructamque ejusdem naturam irritabilem (b), mortem insequi necesse est: ac de cujus quidem certitudine, & num certa sint animaduertenda mortis signa, grauis Medicos inter agitata fuit quæstio.

(a) *Element. Physiolog.* T. I. p. 465. seq.

(b) HALLERI *Elem. Physiolog.* Tom. VIII. P. II. p. 133.

§. V.

Namque fide historiarum, aliquoties factum esse constat, ut mortuus uisus, sub funeris specie uiuens tamen, sed luculenta uitæ signa externe haud exhibens, sepeliatur, inque sepulchro ad se reuertens, miserabili, si, quod unquam est fato, post immanes cruciatus expirat. De illis qui elati reuixerint, PLINIUS multa exempla excitat, scæmineumque sexum, huic malo maxime opportunum esse, scribit, narratque de scæmina, quæ exanimis uisa, post septem dies ad uitam reuocata sit (c). TIMOCRATES, sunt uerba HIPPOCRATIS (d) *somno correptus, nil uidebatur respirare sed mortuus esse: nil sentiebat, corpus erat extentum, uiuebat tamen & excitatus est.* Memoriz occurrit, olim apud Ferrarienses puellam quandam apople-

xia detentam fuisse, quæ ab omnibus Medicis pro mortua habebatur. Cæterum, cum mater puellam maximo amore prosequeretur, eam non adeo facile sepeliri permisit, & quidem eo magis, quia ab aliis perceperat, qui subito & repente grauioribus morbis corripuntur & pro mortuis habentur, non sic facile & repente clero sint permittendi. Demum mater puellam per triduum, apud se contra omnium opinionem detineri fecit, & tertio die puella quasi ex inferis subleuata, reuixit (e). In Hispania quædam matrona, postquam per triduum in mortis agone decubuisset, existimantibus cognatis & Medicis, eam fatis celsisse, deportata est in locum ad sepulturam destinatum, ubi more solito sola relicta fuit occlusa. Post aliquot menses, aperto loco repertum est hoc cadauer, in eodem loco, in quem repositum fuerat, habens in brachio dextro infantem mortuum. Hinc apparet, ipsam tum temporis, quando sepulta fuit, nondum obiisse, sed postmodum peperisse infantem, qui una cum matre, miserrime clam infra terram obiit (f). ANDREAS VESALIUS, celeberrimus anatomes Professor, cum ut memoriæ tradidit PARÆUS, ad nobilem mulierem, quæ ex hysterico strangulatu mortua credebatur, dissecandam accerteretur: ecce ad alteram nouaculæ addactæ impressiōem, illa excitata est, motuque ac clamore se uiuam ostendit (g). Alia quædam fœmina, pro mortua terræ mandatur. In huius digitis annulum uespiliones nouerant, ea propter nocte subsequente clam ad sepulchrum accedunt, loculumque effodiunt. Sed sepulta se erigit, uespilionum, timore perculsorū, aufugientium relictam lucernam apprehendit, & ad ædes mariti properat, a quo cognita postmodum, optima uictus ratione adhibita, conualuit, & trium dein filiorum mater facta est (h).

(h). VIENNE puer a tussi convulsiva suffocatus, pro mortuo depositus, auxiliis variis adhibitis, in uitam sanitatemque fuit restitutus (i). Vocatus fuit subito VAN SWIETEN, ad gravidam mulierem, quarto circiter mense, ualida cholera, & subitis ac copiosissimis euacuationibus quinque horarum spatio adeo exhaustam, ut post convulsiones inciderit in ueram Syncopen, ita ut ab adstantibus pro mortua haberetur. Frictionibus extremorum, linteis calidis, stimulantibus spirituosis remediis, ad nares & prudenter linguæ applicatis, ad quadrantem horæ, nil profecit VAN SWIETEN: indignati fere amici fuerunt, quod cadaue uexaret: perrexit tamen, et post aliquot minuta percepit aliquem in carotidibus motum: palpebras deduxit, ingemuit, & sensim ad se rediit ægrota, & integre fuit restituta (k).

(c) HEBENSTREIT *Anthropologia forensis* p. 173 & 174.

(d) *Epidem.* Lib. V. in princ.

(e) AMATUS LUSITANUS. *Cent. IV. Observ. XXIII.*

(f) CAMERARIUS in *Sylloge Memorab. Med.* Cent. IV. p. 40 & 41.

(g) FORTUNATUS FIDELIS in *Relat. med.* p. 514.

(h) CAMERARIUS l. c. p. 44.

(i) SCHAGGE *Disp. de Auxiliis efficacioribus ad uitam in uiro mortuo restaurandam.*

(k) *Comment. T. IV.* p. 550.

§. VI.

Difficultatem & inconstantiam signorum mortis certorum, augent morbi, qui uiuo homini, mortis inducunt imaginem. Minimum exemplum, asserente HEBENSTREIT (l) *Lipothymia* est, uita hominis adeo imbecillis, ut, cum pallore faciei & labiorum, cum liuore unguium, rigore corporis totius, respiratione ad sensum nulla, pulsu

pulsu haud perceptibili, quem statum asphyxiam, pulsus defectionem, nominant, actiones animales omnino, vitales maiorem partem interceptantur. Majoris exempli *Syncope* est, qua ditenti per horas, nulla uitæ signa edunt, dum, qui *Eclasi* tenentur, per dies, sensu, motuque, pulsu etiam ac respiratione priuati, omnibusque membris rigidi, procumbunt. Potest etiam affectu aliquo soporoso, siue sponte, siue ex mala medicina, qualis est opium & quoduis aliud medicamentum, quo stupor inducitur, motus humorum vitalis adeo opprimi, ut uera mortis imago fistatur, uiuente tamen ægroto, quandoquidem, ad uitam, minimus sanguinis circulus, ejusque circa cerebrum & cor motus, sufficit. Et (m) AUIGENNA aliquando accidit, inquit, ut homo apoplexiam incurrat, *Et non sit differentia inter ipsum Et mortuum, Et non apparet in ipso aliquid anhelitus, deinde reuiuiscit Et sanatur.* Qui sanguinem ex uulnere, quod uiscus nobile ac uitale haud tetigit, fundunt, longa correpti syncope, mortuis jacent simillimi, manet tamen illis in truncis maioribus sanguinis motus ad formam uitæ, actionem scilicet cordis & spirituum cerebri, necessarius, ut credibile sit, nisi uitæ superstitis notæ recte obseruentur, multos forte milites, externam funeris speciem habentes, inter mortuos sepeliri, quos circumspectio & misericordia seruare poterat. Qui laqueo, & imprimis sub aquis suffocantur, sæpius contra omnium spem & expectationem, ad uitam reuocantur. Sic enim uir quidam, e Suecia oriundus, per septendecim horarum spatium, aqua submersus fuerat, & nihilotamen minus, diu dein uitam adhuc protraxit. Domino TILAS cognita fuit foemina, quæ ad tres dies in aquis degenerat, ac quæ uitam, ac sanitatem perfectam, iterum recuperauit. Juuenis

uenis septendecim annos uiuendo qui attigerat, sub aquis per septem hebdomadesmersus delituerat, & pro mortuo extractus, ad uitam fuit reuocatus. Virgo quædam e flumine, in quo ad septem horas fuerat detenta, erepta, & omnibus mortua uisa, ad mentem sensim rediit. Vir quidam hæserat sub undis, ad Summum horæ unius, & jam terræ erat mandandus. Verum admotus igni, & insimul frictio- nibus corporis institutis ac susceptis, ad uitam rediit. Puer septennis, ultra mediam horam, quinque pedum altitudine sub aquis moratus, tandem extrahitur, facie liuida, flaccidis artubus, ore & oculis firmi- ter clausis, cum immobili spuma ad os & nares: hic, ubi summis re- fuscitandi laboribus per mediam horam frustra exantlatis, homines tamen eosdem indefessi prosequiebantur, reuixit, sanusque legitur cum factus esse, tum mansisse (n). Nonne ideo laudibus sunt cu- mulandi, illi Rerum publicarum præfides ac antislites, qui istiusmo- di condiderunt leges, quorum ad præscriptum, nemini illorum, nisi manifestissima putridinis animaduertenda fuerint ligua, sub aquis qui fuerunt suffocati, funus est faciendum prius, quam illa artis medicæ præsidia, in auxilii partes fuerint uocata, quorum ui & efficacia, uita iterum poterit resuscitari (o)

(l) *Libro cit.* p. 174. & 175.

(m) *Lib. I. Fen. Tract. V. Cap. XII.*

(n) *Berlinisches Magazin Theil II. p. 473 & 474. Der Arzt. Theil V. p. 162. Hannöversche Seltenheiten der Natur. Theil I. p. 57. Illustris de HAEN Rat. med. T. XIII. p. 192. seq. Acta Harle- mensia P. IV.*

(o) Eminent inter hæc, Irritatio oesophagi, mediante penna & excutia uentriculi, Immissio spirituosorum in os & nares, puluerum sternutatoriorum in nares inflatio, magna funi Nicotianæ copia, in anum, nares & eos immissio, frictio totius corporis
B
simplex

simplex ut &, interueniente spiritu uini calido, balnea calida, Phlebotomia, ter quaterque reiterata, Sectio uenarum jugularium, inflatio aeris humani calidi, ope tubi in os, suscepta atque instituta, corporis totius pellibus ouium recens machatarum obuolutio, corporis cineribus calidis, sale & arena calefacta, tectura, & denique etiam Bronchotomia.

§. VII.

Porro in quibusdam, qui nondum diem suum obierunt supremum, sed ad sanitatem pristinam iterum fuerunt reducti, fere omnia mortis ueræ signa, frigus scilicet extremorum, eorundemque rigiditas, defectus pulsus & respirationis omnis, facies pallida & cadauerosa, nigredo labiorum, unguium liuor, & tempora collapsa, fuerunt conspicienda (p). Et numero quidem certissimorum mortis signorum, adscribitur putrefactio cadauerosa. Verum, ut mihi cum Celeber. DETHARDINGIO (q) loqui liceat, *quo minus inter pathognomonica mortis signa ac Medici sequuntur, collocari possit putredo, facit diuturna absentia odoris graueolentis, in nonnullis demortuis, etiam si in aliis mox obrepit: hinc quando inferre licet, hominem uita defunctum, si fætor accesserit. uere esse mortuum, haud tamen inuerti hoc signum poterit, dicendo, hominem esse uere mortuum, qui nil fætidii spiret, expectandum ergo esse usque dum oluerit.* Fidem faciente KRUGERO (r), uir quidam, qui fatis cessit, spatio quatuor hebdomadam interjecto, non ruit in putredinem: relatumque legitur Zor-zolacas, siue Vampyros, aliquot diebus penitus in corruptos manere, uiuoque sanguine ora plena habere. Et prouti loquitur HALLE-RUS (s). *Ne putredinis quidem initia, pro certo mortis signo admit-*

to,

to, quæ etiam in uiuo, sed morituro homine, non rarissime tanta præsto sunt, ut mortem propriam se olfacere VANDENHOEKIUS, nimis uerax mihi adfirmauerit. Quod uero inprimis attinet ad rigiditatem omnium membrorum corporis, uidit UNZERUS (t) cadauer hominis, ex morbo hepatis, hectica febre defuncti, ubi nullus rigor, sed potius omnium membrorum mollities, & flexibilitas aderat.

(p) Krügers Naturlehre. Theil III. p. 30 & 31.

(q) In Dissertatione de Mortis cura, p. 25.

(r) Lib. cit. p. 32.

(s) Elem. Physiolog. Tom. VIII. P. II. p. 124.

(t) Hamburgisches Magazin, oder gesammlete Schriften zum Unterricht und Vergnügen, aus der Naturforschung und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. X. Band. p. 534.

§. VIII.

Quamobrem nonnulli, ut de re ipsa certiores fiant, candelam naribus admovent: cuius flamma si non recte ascendere, sed inæquali motu agitari ac tremula esse uideatur, superesse adhuc hominem affirmant. Præterea supino ac bene firmato homine, ne ullam in partem nutet, uitreum poculum aqua plenum, sub osse pectoris locant: ac si nusquam illa dimoueatur, mortuum putant, sui uero contrarium euenerit, plane uiuere. Alii, aut pilum, tenuemque lanam, diligenter ac probe conceptam, ante nares suspendunt: tunc enim si uiuat homo, manifeste moueri & agitari pilum, tenuemque lanam, adstruunt. Quidam speculum probe abstersum & politum, naribus admovent: in quo si afflatum quempiam, aut maculas conspiciant, iam spiritum trahere hominem, reputant, atque existimant.

§. IX.

Verum jam suo tempore, de omnibus hisce institutis periculis AETIUS (u), sequentem, a ueritatis tramite forte non aberrantem, tulit sententiam: „Quidam experiri uolentes, an in aliquo uteri strangu-
 „gulatione, supersit respiratio, lanam carptam naribus admovent, at-
 „que inde ex lanæ motu colligunt, an aliqua inspiratio, uel expiratio
 „restet: Alii poculum aqua plenum, ad os uentris ponunt, & intuen-
 „tur, an aliquo motu aqua agitetur. Et profecto utrique ignorant,
 „aliquando sublata penitus oris, ac narium respiratione: superesse ad-
 „huc eam, quæ in toto corpore ab arteriis perficitur, id quod etiam in
 „reptilibus uenenatis contingere uidemus: hæc enim per totam hyemem,
 „mortuis simillima in cauernis latitant, per arterias tantum corporis re-
 „spirantia. Sic etiam in uteri strangulatu fieri potest, ut toto corpore
 „frigefacto, oris ac narium respiratio intercizat, supersit tamen ea,
 „quæ ab arteriis fit.“

(u) *Tetrab. IV. Scim. IV. Cap. LXVIII.*

§. X.

Et quidem hactenus quæ fuere edocta expositaque, impulerunt forte WINSLOWIUM (w) & BRUHIERIUM (x), aliosque, ad creden-
 dum, omnibus quæ de prægressa uera morte in medium proferuntur
 signis, suam denegandam esse certitudinem: ac quorum uirorum sen-
 tentiam, impugnandam sibi sumsit rationibus LOVIS (z).

(w) in Dissertatione: *An scilicet mortis incerta signa minus incerta a chi-
 rurgicis quam ab aliis experimentis.*

(x) *Incertitude de la Mort Tom. I.*

(z) In Epistolis de certitudine signorum mortis, in quibus metus iste ciuibus
 leuatur, ne uiui olim sepeliantur.

§. XI.

§. XI.

Interim tamen, ubi sollicito examine, non perfunctorio tantum, nulla signa uitæ apparent, nulla respiratio, nullus arteriarum uel cordis motus, percipitur, facies jam ante mortem cadauerosa fuit, oculorum acies fracta, & quasi lamella uiscida obducta, rigida sunt membra, extrema frigida: si maxilla inferiore a superiore deducta hiatus maneat, qui dein, elatere musculorum per frigus cadaueris aucto, sensim minuitur, sed non ad perfectam clausuram usque; si nulla subita & copiosa euacuatio præcesserit, ubi syncopes perfectæ suspicio nasci posset; si nullis stimulis sopitus & cessans jam humorum motus excitari potuerit; tunc, si non physica, moralis saltem, mortis perfectæ certitudo haberi poterit; quæ augetur, si ne quidem uiuo igne corpori applicato, ulla sensus aut motus signa obseruentur (aa).

(aa) Illustr. van SWIETEN Comment. T. IV. p. 550.

§. XII.

Denique autem, si iusta æstimatione metiuntur omnia illa, quæ hæcenus de incertitudine signorum mortis ueræ, filo signauimus prolixiori, elucescere poterit, consuetudinem non modo illam diuturnam, usurpatione firmatam, mortuos creditos, statim & nulla interposita remora, de lecto eripiendi, omnique uestimentorum genere orbatos atque exutos, & indusio tantum uestitos, in conclaue frigidum reponendi (bb), esse abrumpendam ac soluendam, sed etiam eorum qui rempublicam administrant curam maximis laudibus esse prosequendam, qui nimiam in sepeliendis mortuis festinationem legibus coercuerunt (cc). Imo, constituendi essent publica auctoritate in singulis urbibus, locisque minoribus Medici & Chirurghi, qui ad

omnes obiisse creditos, inprimis uero fulmine tactos, apoplecticos, hystericas, soporosos, capite afflictos, suffocatos, uocari, iudiciumque de iis ferre debeant, num uere mortui sint, an tales modo esse uideantur.

(aa) Pariter sancita in temeratores graui pœna, injungendum esset custodibus moribundorum, ne iisdem puluina, conciliandi exitus facillioris & citioris causa, subtrahant. Consulas CASPARIS QUESTELII ICTi Vratislauiensis Dissertationem de *Puluinari morientibus non subtrahendo*.

(bb) Hinc Serenissimus quondam Saxonie Elector AUGUSTUS in ordinat. provinc. §. XV. von Todten und Begräbnissen, jussit da jemand von Gott durch Krankheit und tödlichen Abgang von diesem Jammerthal abgefordert würde, soll derselbe alsobald nicht begraben werden, sondern zum wenigsten 12 Stunden daheim im Hause gehalten werden in Betrachtung, daß etliche durch geschwinde Krankheiten, oder Ohnmacht, etwan also schwerlich mattlos und verzückt, daß sie vor todte Menschen angesehen, und doch gleichwohl über etliche Stunden, sich wiederum erholen, verständig und lebendig werden. Ideoque etiam in terris austriacis, ubi lege cautum est, ne cadauera sepeliantur ante quadraginta octo horas elapsas post mortem, conceditur, ut citius inhumentur, si Medicus, qui ægro opem tulit in ultimo morbo, scripto testetur, & suo quidem periculo, se de morte uera & absoluta certum esse. Adeas van SWIETEN *Comment. T. IV. p. 550. Celeb. de HAEN Rat. medendi T. XIII.*

* *

* *

* *

Sicuti autem *Vobis*, COMMILITONES *optimi*, perinde ualebit, utrum signa mortis humanæ sint certa, aut incerta, ita parte ex aduersa, ex cognitione certissima, mortis & resurrectionis Christi, fructus amplissimi & uberrimi, in vos Vestramque salutem promanabunt. In aedibus sacris, diebus hisce, ac in quorum cultum omnium ani-

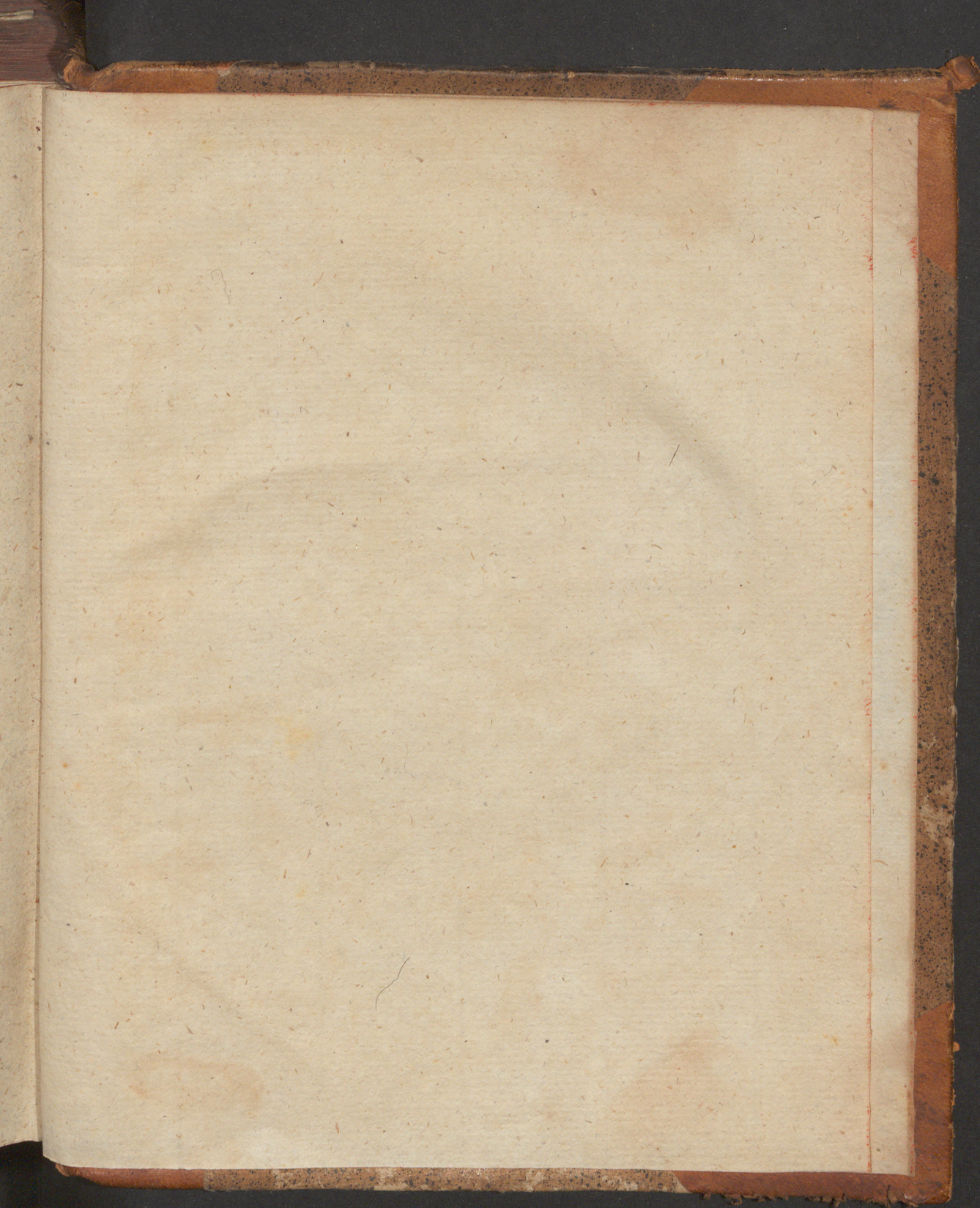

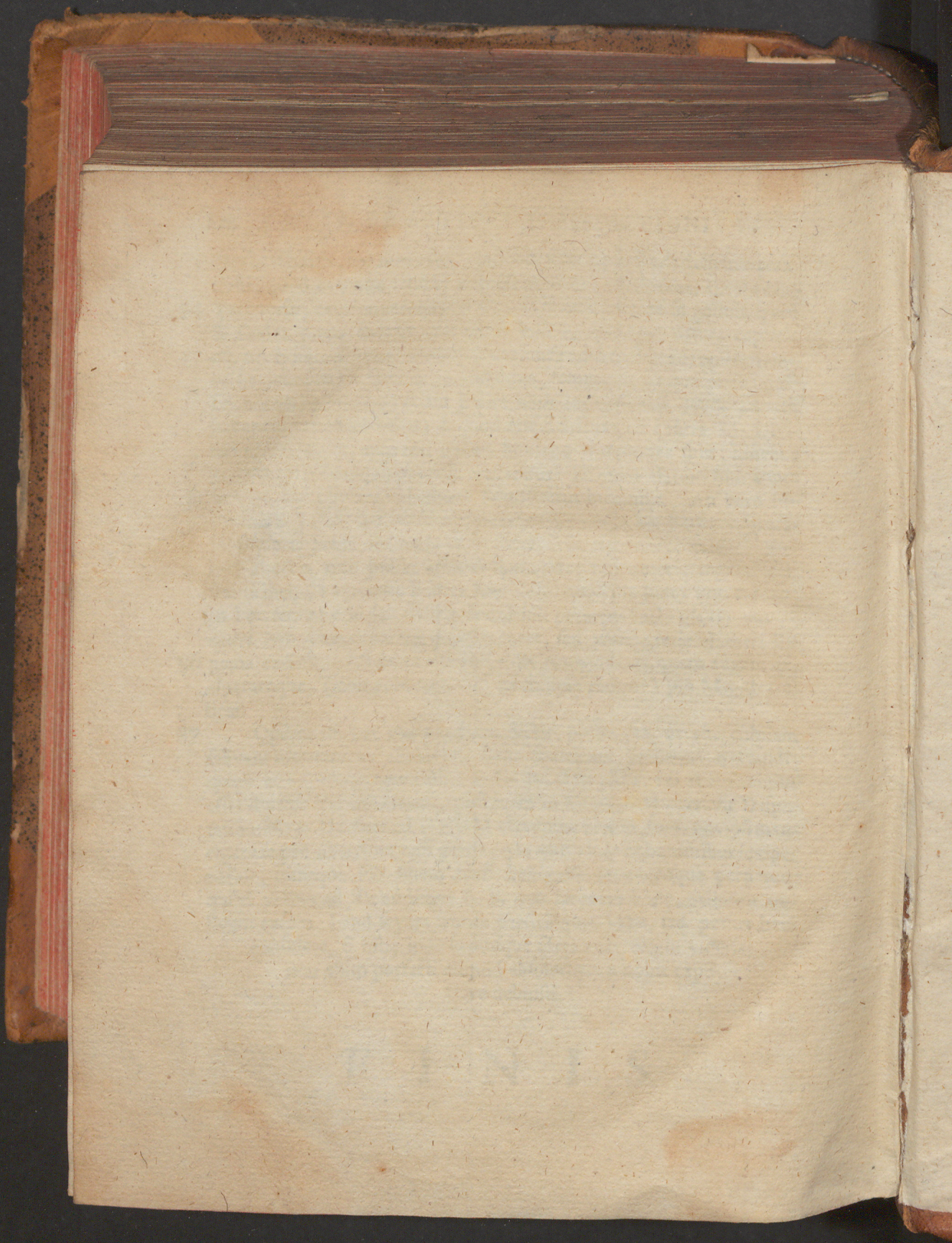
animi, intensissimo pietatis ardore incalescentes, sese totos ac penitus effundere debent, animos Vestros, certitudine mortis & resurrectiones CHRISTI imbuere poteritis. Quare ut ad easdem copiose confluat, decenter rogo, ac serio exhortor.

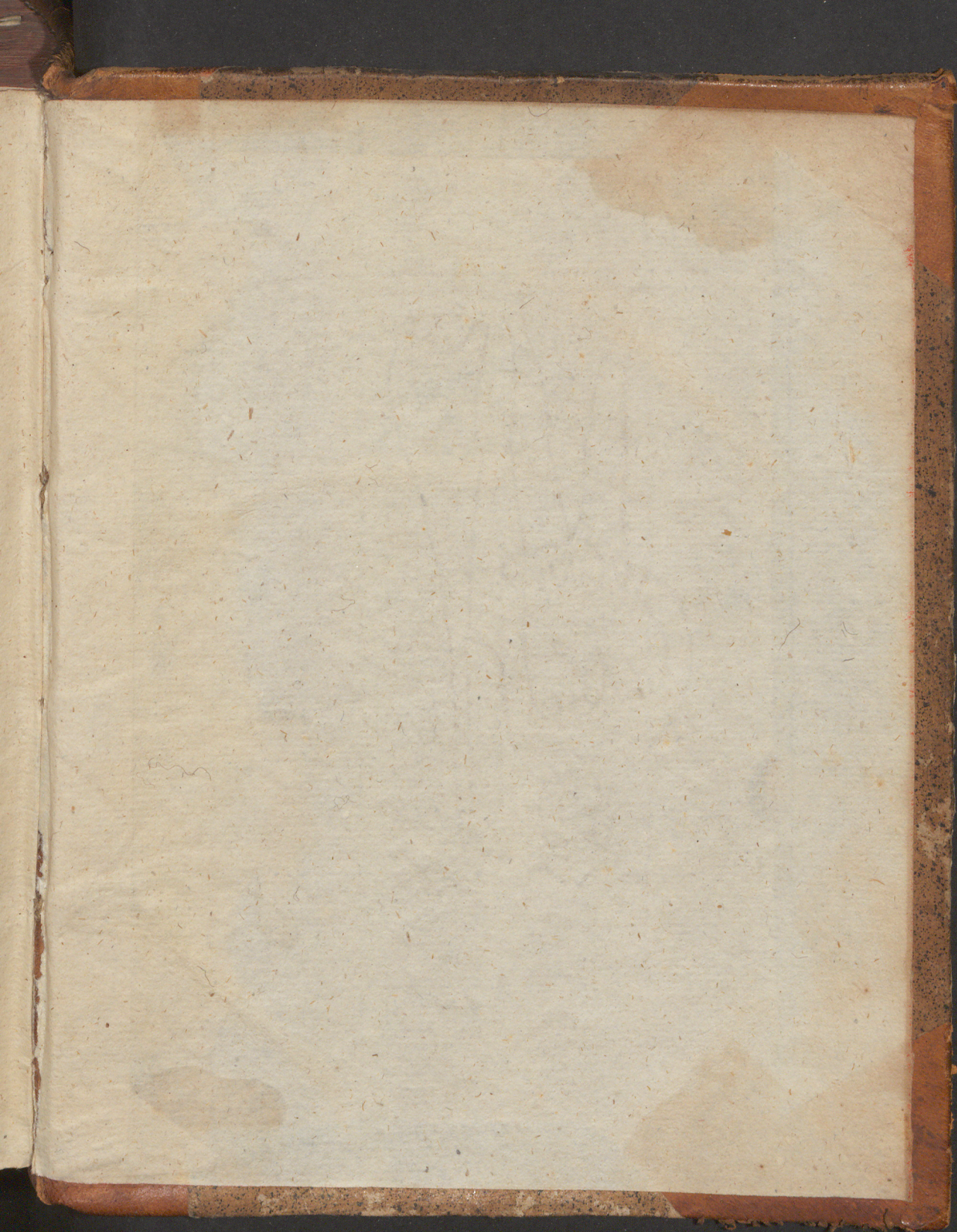

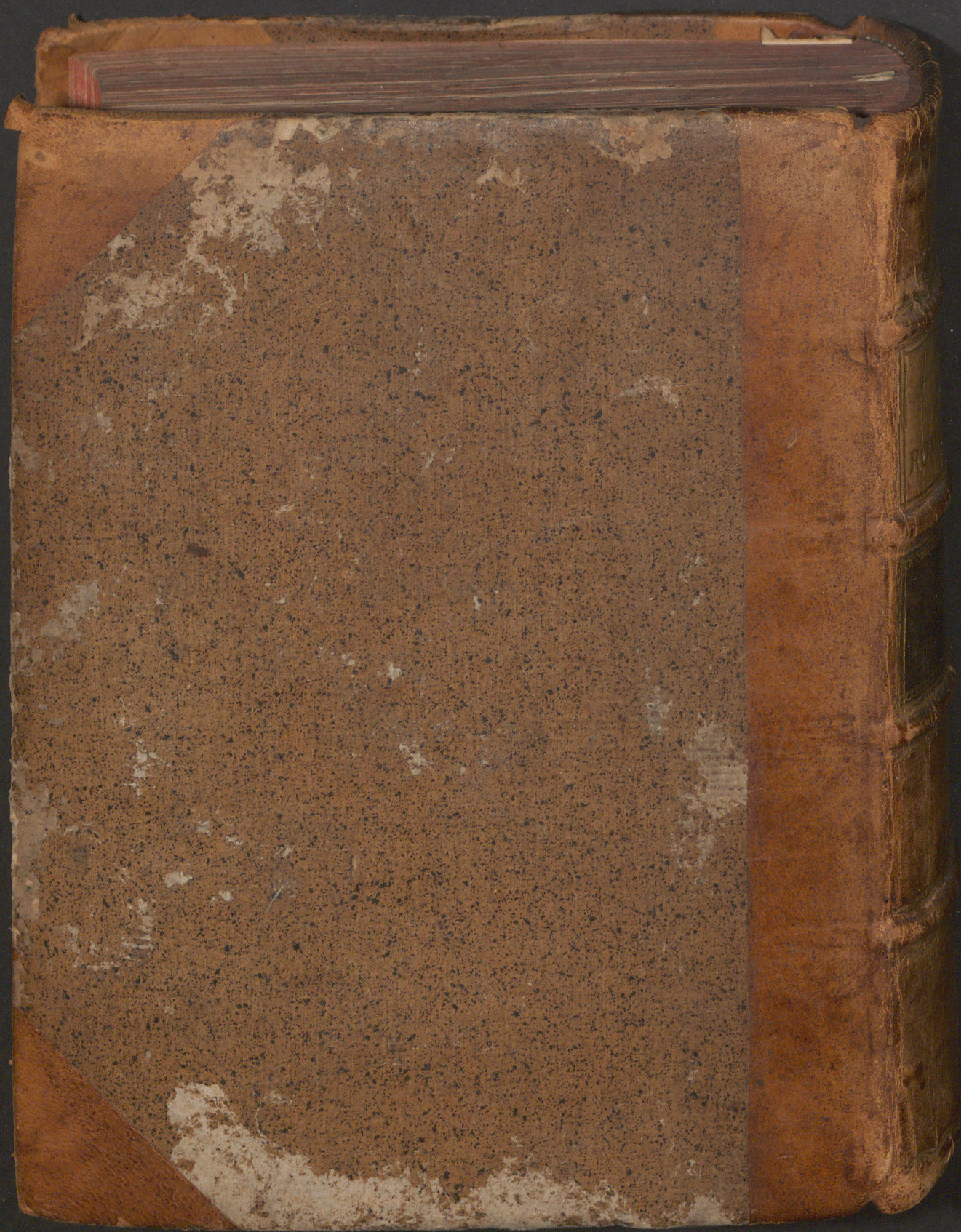
P. P.

IPSO DIE SANCTO PASCHATOS A. O. R. MDCCLXXIV.
SUB SIGILLO UNIVERSITATIS.

omnes obiisse creditos, imprimis uero fulmine tactos, apoplecticos, hystericas, soporosos, capite afflictos, suffocatos, uocari, iudicium de iis ferre debeant, num uere mortui sint, an tales modo esse possint.

riter sancita in temeratores graui pœna, injungendum esset custodie moribundorum, ne iisdem puluinaria, conciliandi exitus facilius & citioris causa, subtrahant. Consulas CASPARIS QUÆSTIONUM Vratislauenſis Diſſertationem de Puluinari morientibus habenda.

Amus quondam Saxoniz Elector AUGUSTUS in ordinat. von Todten und Begräbnissen, iussit da jemand von Krankheit und tödlichen Abgang von diesem Jammerthal soll derselbe alsobald nicht diesem Jammerthal Stunden daheim im Hause gehalten werden, sondern durch geschwinde Krankheiten, oder Ohnmacht, mattlos und verzückt, daß sie vor todte Menschen gleichwohl über etliche Stunden, sich wiederum lebendig werden. Ideoque etiam in terris auf dem Felde, ne cadauera sepeliantur ante quadraginta Stunden post mortem, conceditur, ut citius inhumentur. Iam opem tulit in ultimo morbo, scripto testetur, se de morte uera & absoluta certum esse. Comment. T. IV. p. 550. Celeb. de HAEN Rat. m.

Sicuti autem Vobis, COMMILITONES, inde ualebit, utrum signa mortis humanæ sint certa, aut ex aduersa, ex cognitione certissima, mortis & relictus amplissimi & uberrimi, in vos Vestramque fruuntur. In aedibus sacris, diebus hisce, ac in quorum